

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dyddiad:	30 Medi 2025
Pwnc:	Adroddiad Blynyddol Iechyd a Diogelwch Corfforaethol 2024-25
Pennaeth Gwasanaeth:	Christian Branch Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd ChristianBranch@ynysmon.llyw.cymru
Awdur yr Adroddiad:	Stephen Nicol Prif Ymgynghorydd Iechyd a Diogelwch StephenNicoll@ynysmon.llyw.cymru
Natur a Rheswm dros Adrodd: Mae Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn nodi'n glir bod yn rhaid i'r Pwyllgor dderbyn adroddiad sicrwydd blynyddol ar Iechyd a Diogelwch Corfforaethol (3.4.8.7.3) wrth ystyried fframwaith sicrwydd y Cyngor yn ehangach (3.4.8.7.1). Wrth ystyried yr adroddiad bydd y pwyllgor yn sicrhau bod eglurder ynghylch y sicrwydd a ddarperir, bod cyfrifoldeb yn cael ei ddyrannu'n glir ar gyfer darparu sicrwydd ac osgoi dyblygu (3.4.8.7.2). Gofynnir i'r Pwyllgor hefyd gadw i fyny â meysydd sylweddol o risgiau strategol a risgiau gweithredol a phrosiectau mawr (3.4.8.8.1).	

1. Cyflwyniad

- 1.1 Mae'r adroddiad hwn yn rhoi diweddariad i'r Cyngor, hyd at 31 Mawrth 2025, ar weithgareddau'r Cyngor yn gysylltiedig ag Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn ystod 2024-25.
- 1.2 Mae'r adroddiad yn rhoi trosolwg o weithgareddau iechyd a diogelwch y Cyngor yn ystod y cyfnod hwn, yn cynnwys dadansoddiad o ddamweiniau a digwyddiadau a llwyddiannau allweddol. Mae hefyd yn nodi'r cynllun gweithredu ar gyfer y flwyddyn ganlynol.

2. Argymhelliad

2.1 Bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn:

- Ystyried a yw gweithgareddau'r Cyngor yn gysylltiedig ag Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn mynd i'r afael â'r risgiau a blaenoriaethau'r Cyngor yn ddigonol.
- Derbyn sicrwydd bod mesurau rhesymol ar waith i reoli risgiau iechyd a diogelwch i lefel dderbyniol.

Adroddiad Blynyddol Iechyd a Diogelwch y Cyngor 2024 / 25

Amlinelliad o berfformiad y Cyngor o safbwynt iechyd a diogelwch

CYNNWYS

Crynodeb Gweithredol.....	3
1. Cyflwyniad.....	4
2. Prif Lwyddiannau.....	4
3. Rheolaeth Gorfforaethol.....	4
4. Gwybodaeth Ystadegol.....	4
5. Partneriaethau.....	12
6. Ymgynghori ar y Cyd.....	13
7. Darpariaeth Iechyd Galwedigaethol	13
8. Perfformiad Diogelwch	13
9. Cynllun Gweithredu Strategol.....	15
10. Casgliad.....	17
11. Argymhelliad	17
Atodiad.....	18

Crynodeb Gweithredol

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi trosolwg o berfformiad y Cyngor yn ystod 2024/25 o safbwynt iechyd a diogelwch.

Yn ystod 2024/25 cofnodwyd pob math o ddamweiniau a digwyddiadau ledled gwasanaethau'r Cyngor, rhai'n Fân ddigwyddiadau ac eraill yn ddigwyddiadau Difrifol neu'n rhai yr oedd yn rhaid rhoi gwybod amdanynt o dan y Rheoliadau Adrodd ar Anafiadau, Clefydau neu Ddigwyddiadau Peryglus (RIDDOR). Mae'r data'n amlygu'r meysydd pryder allweddol a'r ffocws gweithredol, yn enwedig yn yr amgylchedd Addysg a Gofal.

Mae data diweddar gan y cyngor yn amlygu tuedd bryderus o gynnydd mewn achosion o drais ac aflonyddu tuag at staff, gan gynnwys bygythiadau llafar ac ymddygiad brawychus. Ynghyd â chynnydd sylweddol mewn ymosodiadau corfforol o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol, mae'r patrwm hwn yn tanlinellu'r angen brys i gryfhau mesurau diogelu ar gyfer disgyblion a chydweithwyr rheng flaen. Gyda'i gilydd, mae'r datblygiadau hyn yn codi ystyriaethau allweddol o ran lles staff, gwydnwch gweithredol, a darpariaeth ddiogel gwasanaethau cyhoeddus.

1. Cyflwyniad

Mae Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i baratoi a chyhoeddi Adroddiad Iechyd a Diogelwch Blyneddol.

Mae Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC) wedi datblygu fframwaith a chanllawiau ar gyfer cynhyrchu Adroddiad Blyneddol ar Berfformiad ym maes Iechyd a Diogelwch. Mae'r fframwaith a'r canllawiau yn darparu cyfres o benawdau fel cymorth ar gyfer adrodd ar berfformiad ym maes Iechyd a Diogelwch. Nid yw'n fwriad i'r fframwaith fod yn ddadansoddiad cynhwysfawr o Iechyd a Diogelwch ond fe ddylai gynorthwyo i nodi ymrwymiad, gallu a chyfeiriad o ran rheoli Iechyd a Diogelwch galwedigaethol. Mae'r adroddiad hwn yn dilyn y fformat a ddarparwyd gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru.

2. Prif Lwyddiannau

Yn ystod cyfnod o bwysau ariannol ar draws cymdeithas ac o fewn yr hinsawdd economaidd ehangach, mae parhad darpariaeth gwasanaethau gan y Cyngor wedi bod yn hanfodol. Mae'r gallu i gynnal y gwasanaethau hynny tra'n sicrhau cydymffurfiaid â deddfwriaeth Iechyd a Diogelwch yn gyflawniad sylweddol.

Mae nifer y digwyddiadau sy'n ymwneud ag aelodau o'r cyhoedd sy'n defnyddio adnoddau a weithredir gan y Cyngor wedi gostwng. Wrth ystyried cyfanswm y defnyddwyr, mae'r gyfradd digwyddiadau yn parhau'n isel iawn.

Un o'r prif lwyddiannau yn ystod y flwyddyn oedd llwyddo i recriwtio aelod newydd o'r Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol. Roedd gan y Tîm lai o gapasiti oherwydd bod un swydd yn wag. Roedd yn bwysig recriwtio aelod newydd o'r staff er mwyn sicrhau bod y Cyngor cyfan yn derbyn cefnogaeth. Roedd llwyddo i barhau i ddarparu gwasanaeth yn ystod y cyfnod hwn yn tipyn o gamp.

Fe ddylai'r Grŵp Cydlynwyr Iechyd a Diogelwch, sydd wedi cael ei ailsefydlu, helpu i wella cyfathrebu, cydlyniaid a chydweithrediad ar draws yr holl Wasanaethau.

3. Rheolaeth Gorfforaethol

Mae'r Tîm Arweinyddiaeth (TA) yn parhau i ddarparu parhad a llywodraethiant i'r Cyngor o safbwynt rheolaeth a chamau gweithredu cyffredinol, ac mae penderfyniadau'n dal i gael eu gwneud gan y Pwyllgor Gwaith. Cefnogwyd hyn drwy gyfarfodydd o'r Tîm Rheoli Corfforaethol er mwyn galluogi i unrhyw faterion gael eu dwyn gerbron y Tîm Arweinyddiaeth i sicrhau bod camau'n cael eu cymryd i'w datrys.

4. Gwybodaeth Ystadegol

Mae'r data a gyflwynir isod yn ymwneud â'r holl ddamweiniau a digwyddiadau y cafwyd gwybod amdanynt yn 2024/25, 23/24 ac 22/23. Mae damweiniau a digwyddiadau wedi eu categoreiddio mewn tri phrif grŵp – Mân, Difrifol a RIDDOR.

Mae **mân ddamweiniau a digwyddiadau** yn ddamweiniau/digwyddiadau lle nad oedd yr anaf neu'r golled yn sylweddol. Mae hynny'n cynnwys damweiniau a digwyddiadau lle nad oedd neb wedi cael anaf neu golled, a phe bai anaf neu golled wedi digwydd ni fyddai'r canlyniadau wedi bod yn sylweddol.

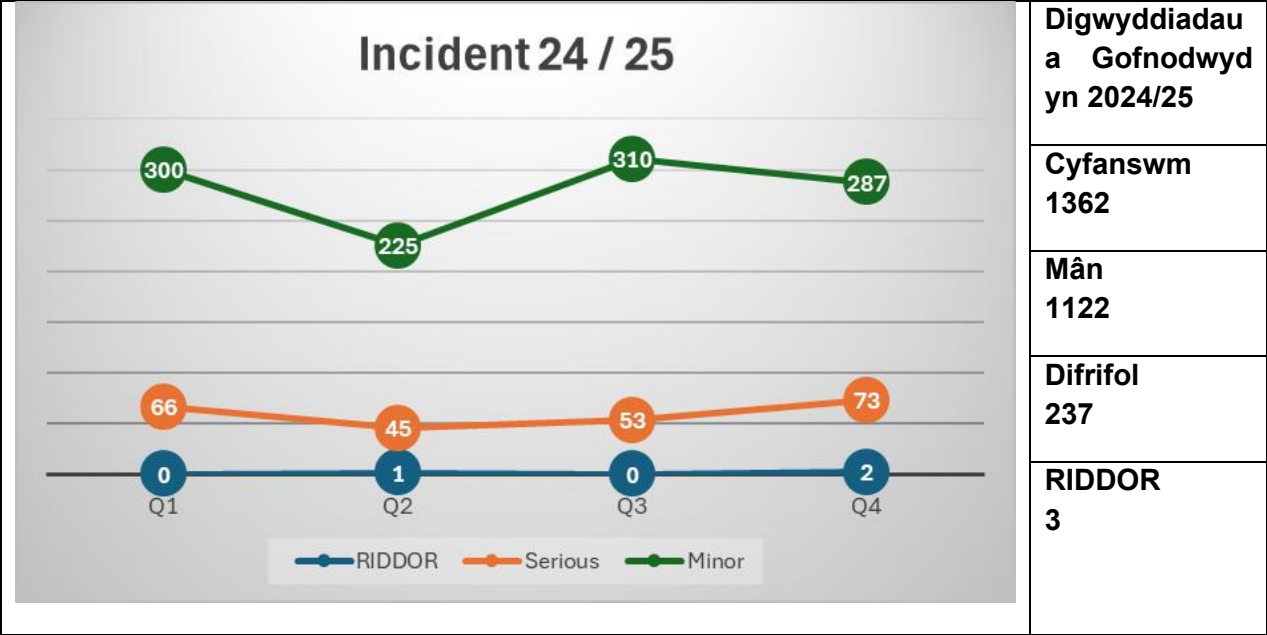
Mae **damweiniau/digwyddiadau difrifol** yn cynnwys y rheini a arweiniodd at anaf neu golled sylweddol neu lle'r oedd posibilrwydd o anaf neu golled o'r fath. Mae hynny'n cynnwys damweiniau a digwyddiadau lle na chafodd neb anaf neu golled, ond lle gallai'r canlyniad fod wedi bod yn sylweddol pe bai anaf neu golled wedi digwydd.

Mae **damweiniau a digwyddiadau RIDDOR** yn ddamweiniau a digwyddiadau sydd yn cwrdd â meini prawf penodol ac mae'n rhaid rhoi gwybod amdanynt i'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE). Mae'r meini prawf ar gyfer rhoi gwybod am ddamweiniau a digwyddiadau o'r fath i'w gweld yn y Rheoliadau Adrodd ar Anafiadau, Clefydau a Digwyddiadau Peryglus.

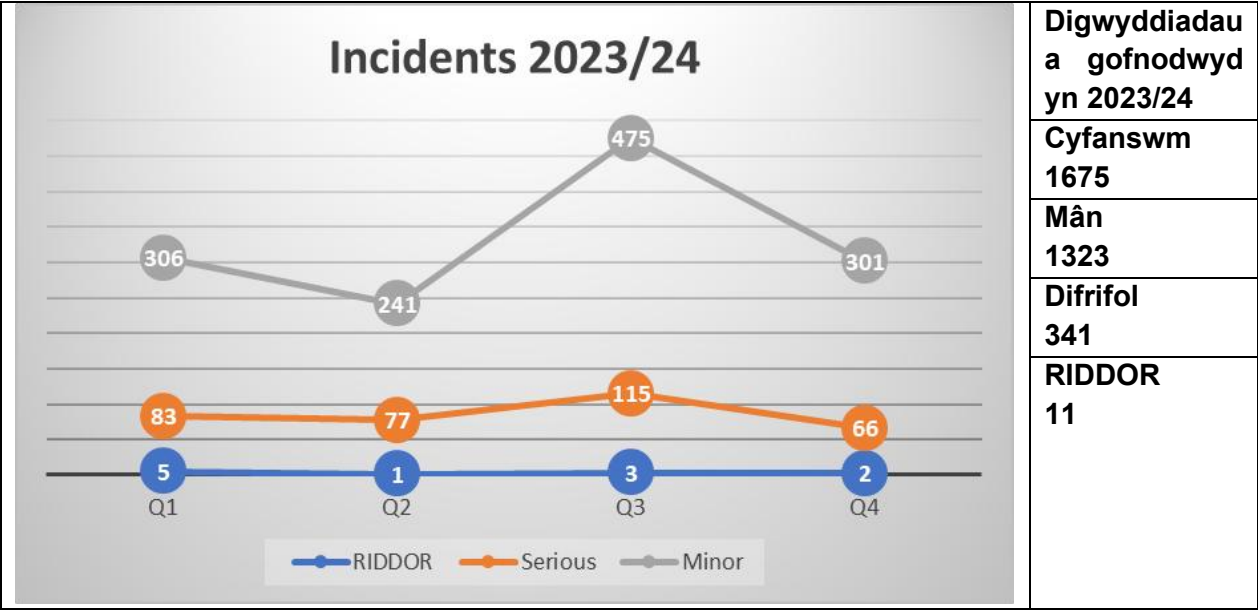
Mae graff 1 isod yn dangos nifer y damweiniau a'r digwyddiadau yn yr awdurdod cyfan. Mae hyn yn cynnwys digwyddiadau yn ymwneud â'r cyhoedd, defnyddwyr gwasanaeth, disgyblion ysgol, contractwyr, cyfleusterau a staff.

Yr holl ddigwyddiadau y cafwyd gwybod amdanynt

Graff 1 – Yr holl ddigwyddiadau yn 2024/25

Graff 2 – Yr holl ddigwyddiadau yn 2023/24

Graff 3 – Yr holl ddigwyddiadau yn 2022/23

Wrth ddadansoddi graffiau 1, 2 a 3 gwelir cynnydd yn nifer y damweiniau a digwyddiadau a gofnodwyd yn 2024/25 o'i gymharu â'r ddwy flynedd flaenorol. Credir bod y cynnydd hwn yn adlewyrchu cyfuniad o ffactorau, gan gynnwys galw cynyddol am wasanaethau, pwysau ar staffio, ac adfer gweithrediadau llawn ar y safle yn dilyn cyfnod o weithgarwch hybrid neu ostyngedig. Yn ogystal, mae newidiadau yn y diwylliant adrodd—megis gwell ymwybyddiaeth, hyfforddiant, a dulliau digidol - yn debygol o fod wedi cyfrannu at gofnodi digwyddiadau'n fwy cyson ar draws adrannau.

Oherwydd dyletswydd gofal y Cyngor tuag at y cyhoedd fel rhan o'r ymrwymiad, mae digwyddiadau a gofnodwyd ar gyfer aelodau o'r cyhoedd wedi'u cynnwys yn y cyfansymiau cyffredinol. Mae'r cyhoedd yn cynnwys disgyblion ysgol, disgyblion cyn

ysgol, aelodau Clybiau Ieuenctid, Cleientiaid mewn cartrefi gofal a defnyddwyr cyfleusterau Hamdden.

Gall digwyddiadau yn gysylltiedig â'r grŵp hwn gynnwys damweiniau ar feysydd chwarae, cleientiaid yn llithro, baglu a disgyn oherwydd problemau symudedd, digwyddiadau'n ymwneud â chwaraeon a chyflyrau meddygol. Maent yn cael eu cofnodi am reswm cyfreithiol, rhag ofn y bydd angen camau pellach.

Mae niferoedd ar gyfer y digwyddiadau hyn yn cael eu dangos yn Nhabl 1 isod

Tabl 1 – gweithgareddau nad ydynt yn gysylltiedig â gweithgareddau gwaith

Math o leoliad	Cyfanswm	Cyfanswm nifer o ddefnyddwyr
Ysgolion (Disgyblion)	404	7949 o ddisgyblion wedi cofrestru, ac yn yr ysgol am 190 diwrnod
Digwyddiadau Dechrau'n Deg a Chylch Meithrin a Chlybiau Ieuenctid (Disgyblion ac Aelodau)	128	
Canolfannau Hamdden (Defnyddwyr)	107	565,574 o ddefnyddwyr dros 360 o ddiwrnodau
Cartrefi Gofal a Chanolfannau Dydd (Cleientiaid)	191	130 o gleientiaid yn derbyn gofal am 365 diwrnod y flwyddyn

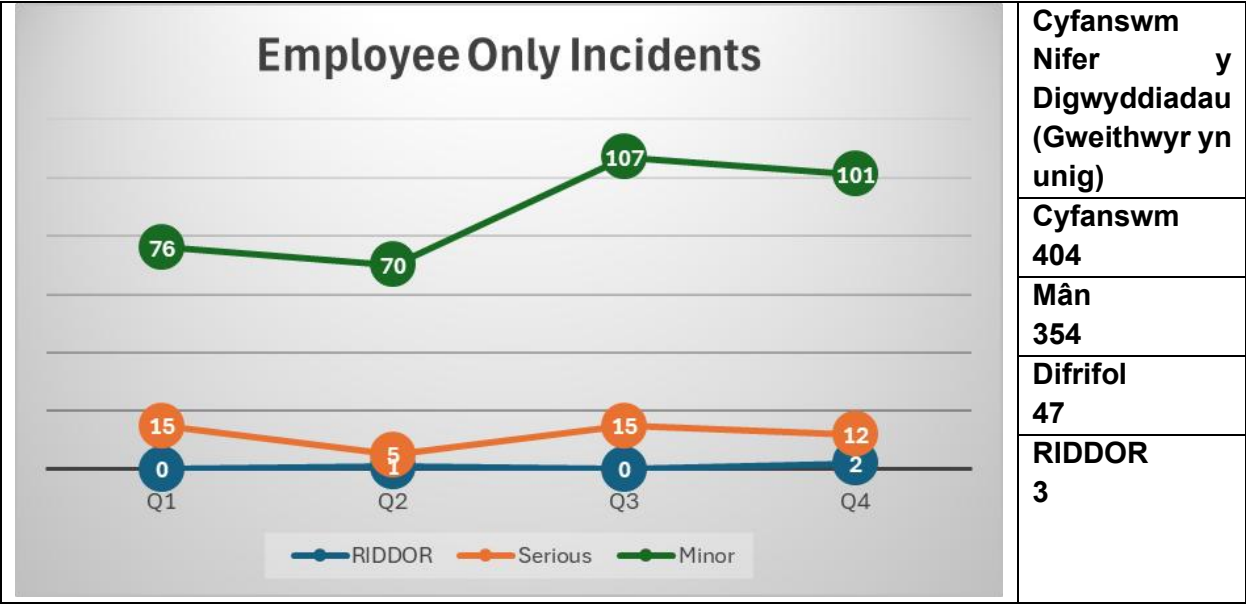
Mae Tabl 1 yn nodi bod 830 o ddigwyddiadau'n ymwneud â'r cyhoedd mewn cyfleusterau sy'n cael eu rhedeg gan y Cyngor. Mae hyn yn ostyngiad o'i gymharu â chyfanswm y llynedd - 929.

Mae gan bob adran ddata ar fathau o ddigwyddiadau a thueddiadau, gan eu galluogi i nodi meysydd lle mae angen ymyrraeth.

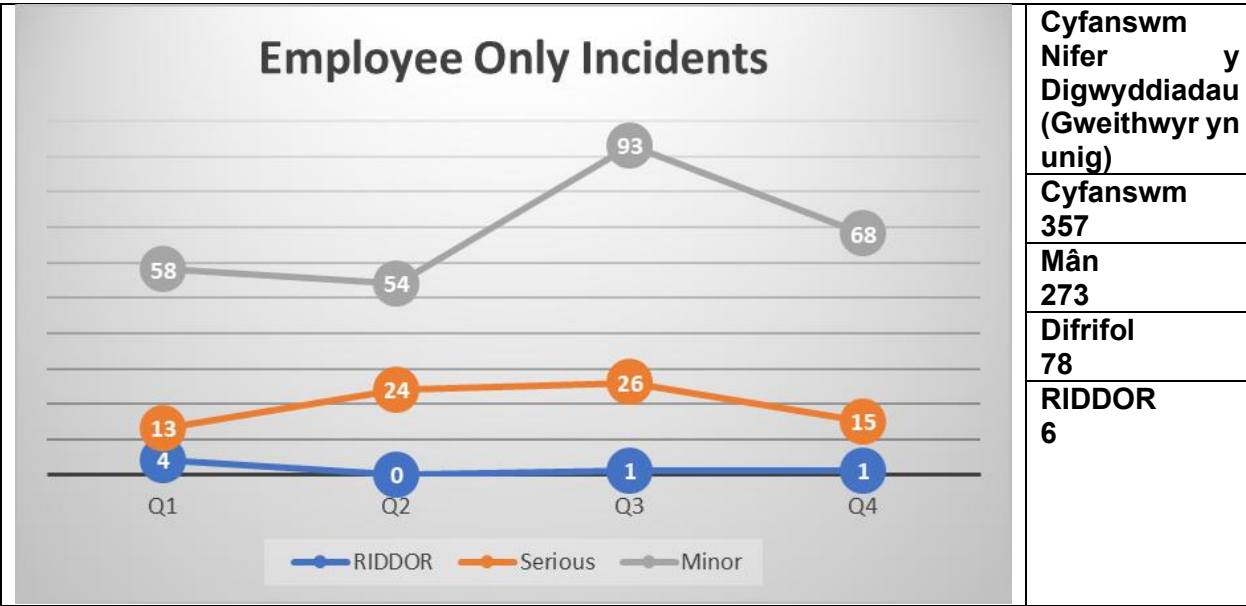
Digwyddiadau'n gysylltiedig â gweithwyr yn unig

Mae'r graffiau isod yn dangos nifer y damweiniau a digwyddiadau yn gysylltiedig â gweithwyr yn unig.

Graff 4 – Digwyddiadau’n gysylltiedig â gweithwyr yn unig yn 2024/25

Graff 5 – Digwyddiadau’n gysylltiedig â gweithwyr yn unig 2023/24

Graff 6 – Digwyddiadau’n gysylltiedig â gweithwyr yn unig 2022/23

Mae dadansoddiad o graffiau 4, 5 a 6 yn dangos cynnydd yn nifer y digwyddiadau a gofnodwyd yn 2024/25 o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol. Mae'r data'n dangos cynnydd bras o tua 29% yn nifer y digwyddiadau rhwng 2022 a 2024.

Mathau o Ddigwyddiadau Mae'r digwyddiadau mwyaf arwyddocaol yn cael eu dangos isod yn Nhabl 2

Tabl 2

Math o Ddigwyddiad	Cyfanswm
Ymosodiad Corfforol Anableddau Dysgu Mae digwyddiad o'r math hwn yn gysylltiedig ag ymosodiad gan gleientiaid neu ddisgyblion, yn anfwriadol o bosib. Mae'r posibilrwydd o achosi niwed yn cael ei gydnabod.	84
Ymosodiad Corfforol Mae digwyddiad o'r math hwn yn ystyried y gallai'r person fod yn bwriadu achosi niwed. Mae'r math hwn o ddigwyddiad yn amrywio o wthio i daro person. Cafwyd cysylltiad corfforol.	147
Digwyddiad Treisgar / Difriö Mae digwyddiad o'r math hwn yn ymwneud â sylwadau difriol neu fygythiol sy'n cael eu hanelu at staff gan y cyhoedd. Gallai gynnwys aelodau o'r cyhoedd sy'n cwyno am broblemau mewn ffordd ymfflamychol.	85
Ymddygiad Heriol Mae hyn yn gysylltiedig ag ymddygiad ymosodol gan gleientiaid / disgyblion, ond, oherwydd problem galluedd meddyliol, efallai nad oedd yn fwriad achosi gofid.	64
Codi a Chario Mae digwyddiadau Codi a Chario yn deillio o godi gwrthrychau neu gynorthwyo cleientiaid	35
Llithro, Baglu a Disgyn Digwyddiadau a gofnodwyd lle mae gweithwyr wedi disgyn ac wedi cael anaf. Gallai hyn gynnwys arwynebau llithrig neu ormod o rwystrau.	337

Ymosodiad Corfforol Anableddau Dysgu

Digwyddodd y digwyddiadau hyn yn bennaf yn y meysydd Addysg a Gofal. Roeddent yn gysylltiedig â digwyddiadau lle gallai person fod wedi ymosod heb fwriadu achosi niwed. Roedd 62 digwyddiad yn ymwneud ag aelodau staff yn cael eu taro mewn. Yn y maes Gofal, byddai hyn wedi arwain at lunio asesiad risg ar y cleient er mwyn rhoi sylw i anghenion diogelwch y cleient ac aelodau staff. Byddai proses debyg yn cael ei dilyn mewn sefydliadau addysg arbennig.

Mewn sefydliadau addysg cyffredinol gallai'r digwyddiadau hyn fod wedi arwain at ddarparu cymorth gan y Tîm Ymyrraeth Gynnar.

Ymosodiad Corfforol

Roedd y digwyddiadau hyn yn y sector Addysg yn bennaf. Roedd 50 digwyddiad yn ymwneud â tharo disgyblion eraill. Roedd 97 digwyddiad yn ymwneud â tharo gweithwyr. Roedd 87 digwyddiad mewn Ysgolion Cynradd. Mae'r math yma o ddigwyddiadau ar gynydd. Mae cyfarfodydd misol yn cael eu cynnal rhwng y gwasanaeth Addysg, Iechyd a Diogelwch Corfforaethol a'r tîm Ymyrraeth Gynnar i drafod achosion a chefnogi ysgolion yn ôl y galw.

Mae gwaith pellach ar y gwaith i fynd i'r afael â hyn ac mae Gweithgor wedi cael ei sefydlu i ystyried mesurau rheoli posib.

Digwyddiad Treisgar / Difriô

Digwyddodd y digwyddiadau hyn mewn croestoriad o wasanaethau'r Cyngor. Mae cam-drin geiriol dros y ffôn wedi'i gynnwys yn y ffigyrau hyn. Roedd 20 digwyddiad lle'r oedd y cam-drin geiriol tuag at ddisgybl neu aelod o'r cyhoedd yn un o adeiladau'r Cyngor. Cofnodwyd 65 achos o gam-drin geiriol tuag at weithwyr y Cyngor.

Mae'r Polisi Rheoli Cysylltiadau – Gweithredoedd Annerbyniol gan Gwsmeriaid wedi ystyried y mathau hyn o ddigwyddiadau ac mae'n caniatáu i staff ddweud wrth y cleient fod yr ymddygiad yn annerbyniol a rhoi'r ffôn i lawr. Byddai ffurflen digwyddiad yn cael ei chwblhau yn sgil hynny. Os yw'n ddigwyddiad wyneb yn wyneb efallai y bydd asesiad risg yn cael ei lunio. Os yw'n ddigwyddiad mewn adeilad cyhoeddus, megis Canolfan Hamdden, efallai y bydd y person sy'n ymddwyn yn dreisgar neu'n ddifriol yn cael ei wahardd o'r adeilad.

Ymddygiad Heriol

Digwyddodd y digwyddiadau hyn yn y meysydd Addysg a Gofal. Roedd y digwyddiadau'n gysylltiedig ag ymddygiad disgyblion neu gleientiaid oedd yn aflonyddu ar y bobl oedd yn bresennol neu'r gwaith oedd yn cael ei wneud. Gallai hyn fod wedi arwain at adolygu'r asesiad risg. Cofnodwyd 4 digwyddiad lle'r oedd gweithwyr y Cyngor wedi cael eu heffeithio gan yr ymddygiad.

Codi a Chario

Digwyddodd digwyddiadau Codi a Chario yn y maes gofal yn bennaf. Byddai hyn yn gysylltiedig â chynorthwyo cleientiaid yn hytrach na chodi gwrthrychau. Darperir hyfforddiant penodol er mwyn caniatáu i staff gynorthwyo a chodi cleientiaid yn unol â chanllawiau cenedlaethol.

Llithro, Baglu a Disgyn

Cofnodwyd 337 digwyddiad llithro, baglu a disgyn. Mae'r categori disgyn yn cael ei rannu'n ddau, sef disgyn oddi ar wrthrych a disgyn o uchder. Roedd 140 o'r achosion o lithro, baglu a disgyn a gofnodwyd yn ymwneud â disgyblion ysgol. Ystyrir bod hyn o fewn y terfynau rhesymol ar gyfer chwarae cyffredinol mewn ysgol. Cofnodwyd 158

achos o lithro, baglu a disgyn mewn Cartrefi Gofal ac yn y maes Gofal. Roedd hyn yn gysylltiedig â chleientiaid yn disgyn, o bosib oherwydd cyflyrau meddygol neu oherwydd eu bod yn eiddil. Pan fydd cleient yn disgyn mewn Cartref Gofal, mae asesiad risg yn gysylltiedig â disgyn yn cael ei gynnal yn benodol ar gyfer y cleient hwnnw. Y bwriad fyddai nodi'r risg o ddisgyn yn y dyfodol a chamau posib i'w cymryd i leihau'r risg. Roedd 26 achos o lithro, baglu a disgyn cyffredinol pryd cafodd staff y cyngor eu hanafu. Mae Math Arall o Ddigwyddiad yn fath o ddigwyddiad sydd wedi cael ei restru ar y system gofnodi. Defnyddir y categori hwn ar gyfer digwyddiadau sy'n anodd eu dosbarthu. Efallai bod aelod staff wedi cofnodi digwyddiad fel pryder. Cofnodwyd 163 o ddigwyddiadau dan y pennawd hwn..

Roedd 38 o ddigwyddiadau wedi eu cofnodi ar gyfer mathau eraill o ddigwyddiadau, megis Cyflwr Meddygol. O'r 38 digwyddiad, roedd 6 yn gysylltiedig â staff y cyngor. Ystyriwyd bod niferoedd y digwyddiadau hyn yn isel ac mae'n bosib nad oedd patrwm amlwg i achosi pryder sylweddol.

Cofnodwyd 36 digwyddiad lle cafodd eiddo ei ddifrodi neu ei golli.

Rheoliadau Adrodd ar Anafiadau, Clefydau a Digwyddiadau Peryglus 2013 (RIDDOR)

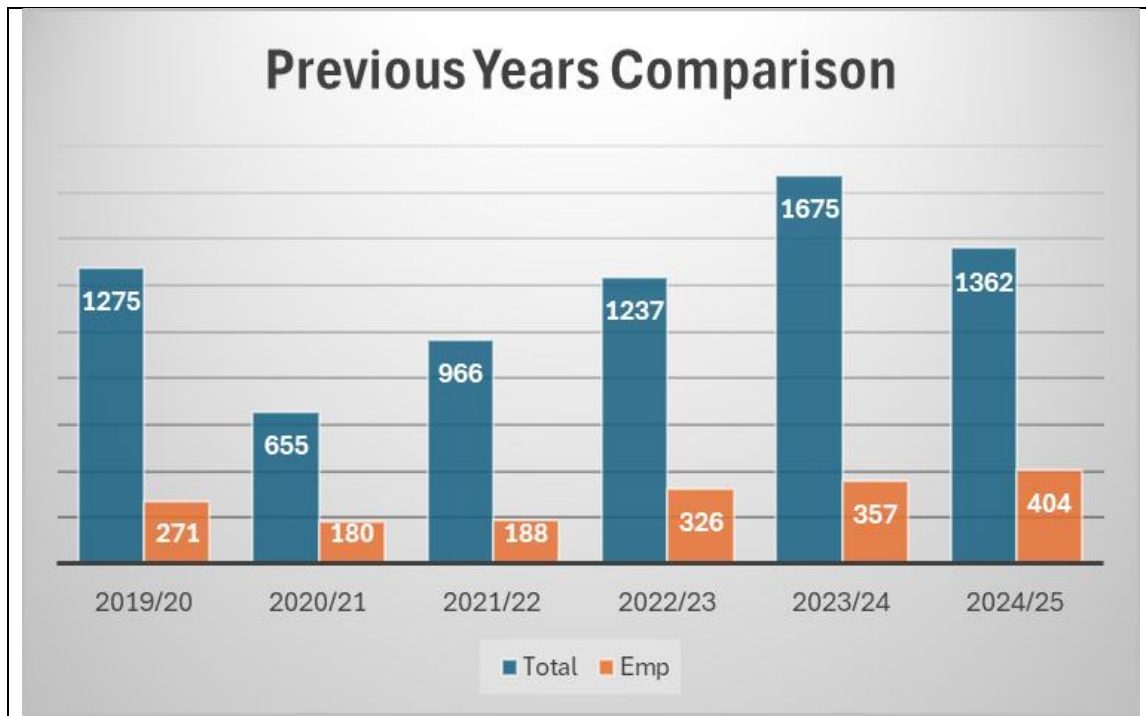
RIDDOR yw'r gyfraith sy'n nodi bod rhaid i gyflogwyr, a phobl eraill sydd â rheolaeth dros safleoedd gwaith, adrodd a chadw cofnodion am ddamweiniau cysylltiedig â gwaith sy'n achosi marwolaeth; damweiniau cysylltiedig â gwaith sy'n achosi rhai mathau o anafiadau difrifol (anafiadau y mae'n rhaid rhoi gwybod amdanynt), achosion lle cafwyd diagnosis o rai mathau o glefydau diwydiannol; a rhai 'digwyddiadau peryglus' (digwyddiadau a allai achosi niwed).

Mae'n rhaid rhoi gwybod am ddamweiniau yn gysylltiedig â gwaith sy'n ymwneud â'r cyhoedd neu bobl nad ydynt yn y gwaith os caiff person ei anafu ac os ydynt yn cael eu cludo o safle'r ddamwain i'r ysbyty i dderbyn triniaeth ar gyfer yr anaf hwnnw. Nid yw'n ofynnol sefydlu pa driniaeth a ddarparwyd yn yr ysbyty, ac nid oes angen rhoi gwybod am ddigwyddiadau lle cludwyd pobl i'r ysbyty dim ond fel rhagofal pan nad oedd unrhyw arwydd o anaf.

Cyflwynir dadansoddiad o'r adroddiadau RIDDOR isod yn Nhabl 3.

Tabl 3 Adroddiadau RIDDOR

Dyddiad	Digwyddiad	Rheswm dros adrodd
03/07/2025	Anaf Codi/Cario ayb.	Dros 7 diwrnod
07/02/2025	Anaf Codi/Cario ayb.	Dros 7 diwrnod
14/03/2025	Math arall o ddamwain	Unigolyn nad oedd yn weithiwr wedi'i gludo i'r ysbyty

Graff 7 – Cymhariaeth tymor hir

Oherwydd yr argyfwng Covid19, roedd nifer o arferion gweithio wedi eu cyfyngu rhwng 2019 a 2022. Mewn cyfarfod blaenorol o'r Pwyllgor Archwilio, gofynnodd yr aelodau am ffigyrau cymharol ar gyfer y tymor hir.

Mae'r tabl a graff uchod yn dangos fod y ffigyrau wedi gostwng yn ystod cyfnod y cyfyngiadau. Mae blwyddyn 2022/23 yn dangos cynnydd o'i gymharu â 2020/21 a 2021/22. Roedd y cynnydd hwn i'w ddisgwyl wrth i weithgarwch gynyddu. Roedd y ffigyrau'n parhau i fod yn is na ffigyrau yn ystod 2019/20 sef y flwyddyn olaf cyn y cyfyngiadau.

Gwelwyd cynnydd yn ystod 2023/24 ond bu rhywfaint o ostyngiad yn 2024/25. Mae digwyddiadau yn ymwneud â gweithwyr yn unig wedi parhau i gynyddu.

Gallai nifer o ffactorau fod wedi cyfrannu at y cynnydd. Gallai ymwybyddiaeth well o'r angen i roi gwybod am ddigwyddiadau fod yn ffactor. Yn ystod y cyfnod Covid, tynnwyd sylw staff at yr angen i roi gwybod am ddigwyddiadau. Oherwydd difrifoldeb y pandemig efallai fod y diwylliant adrodd wedi gwreiddio ymysg y staff.

5. Partneriaethau

Timau Iechyd a Diogelwch Gogledd Cymru

Mae Timau Iechyd a Diogelwch Corfforaethol wedi bod yn ymgynghori ar y cyd yng ngogledd Cymru. Canolbwyntiwyd ar bynciau penodol er mwyn sefydlu dull tebyg i'w ddefnyddio o ran rheolaethau iechyd a diogelwch.

6. Ymgynghori ar y Cyd

Y Grŵp Iechyd a Diogelwch

Cynhaliwyd un cyfarfod o'r Grŵp Iechyd a Diogelwch corfforaethol yn ystod 2023/24. Roedd y cyfarfod yn gyfle i Gydlynwyr Iechyd a Diogelwch o bob rhan i'r Cyngor i rannu gwybodaeth.

7. Darpariaeth Iechyd Galwedigaethol

Darperir Gwasanaeth Iechyd Galwedigaethol dwyieithog gan Gyngor Gwynedd, sy'n cael ei reoli gan y Gwasanaeth Adnoddau Dynol. Mae ychydig dros 450 o apwyntiadau ar gael i staff bob blwyddyn. Caiff y rhain eu dyrannu drwy atgyfeiriad gan reolwr llinell neu drwy hunan-atgyfeiriad gan yr aelod staff. Mae tua 200 o apwyntiadau ar gael i staff sy'n credu y gallent elwa o ffisiotherapi. Mae'r apwyntiadau hyn ar gael drwy atgyfeiriad gan y gwasanaeth Iechyd Galwedigaethol yn dilyn ymgynghoriad.

8. Perfformiad Diogelwch

Cefnogaeth Iechyd a Diogelwch Corfforaethol

Mae'r Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn nodi strwythur o gefnogaeth ar gyfer y Cyngor. Mae'r Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol wedi'i leoli yn swyddogaeth Gwarchod y Cyhoedd, sydd yn rhan o'r Gwasanaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd.

Mae'r Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn cael ei reoli gan y Rheolwr Trwyddedu a Diogelwch Corfforaethol. Mae'r Rheolwr Trwyddedu a Diogelwch Corfforaethol yn adrodd i'r Prif Swyddog Gwarchod y Cyhoedd sydd, yn ei dro, yn adrodd i'r Pennaeth Gwasanaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd.

Mae cynllun gwaith y Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn rhan o'r Cynllun Gwasanaeth Trwyddedu ac Iechyd a Diogelwch Corfforaethol. Cyflwynir gweithredoedd y Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol isod.

Tabl 4 Gweithredoedd y Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol

Gweithredoedd Allweddol	Meini Prawf Llwyddiant (Sut gwyddom ein bod wedi cyflawni'r Weithred Allweddol?)	Targedau Chwarterol 2022 / 2023				Adnoddau Ac eithrio eich adnoddau eich hun
Sicrhau fod y Cyngor yn cyflawni ei ddyletswyddau a'i gyfrifoldebau iechyd a diogelwch (mewnol ac allanol) yn effeithiol	Datblygu cynllun gweithredu Corfforaethol ar gyfer Iechyd a Diogelwch	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	
		1			1 drafft	
	Adolygu Polisiâu – Polisiâu ar-lein ar y fewnwyd wedi'u diweddarau	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	TGCh i ddarparu dolenni o Monitor
		Targed				
		10	7	9	6	
		Cwblhawyd				
		10	7	9	6	
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4		

Cofrestr Risg ar gyfer Pobl a allai fod yn Dreisgar/Damweiniau. Monitro system marciwr Pobl Dreisgar Posib. Adolygu bob chwarter.	Targed				
	1	1	1	1	
	Cwblhawyd				
	1	1	1	1	
Canran ymateb i ddamweiniau Rheoliadau Adrodd ar Anafiadau, Clefydau neu Ddigwyddiadau Peryglus (RIDDOR) ar safleoedd yr Awdurdod Lleol o fewn 5 diwrnod.	Ch1	Ch22	Ch3	Ch4	
	100%	100%	100%	100%	
	Nifer y damweiniau RIDDOR				
	0	1	0	2	
Cyfarfodydd rheoli gwasanaeth. Mynychu cyfarfodydd i adrodd ar faterion Iechyd a Diogelwch pryd a phan fydd angen / neu ar ôl derbyn cais.	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Gwasanaethau i drefnu'r cyfarfod a'r lleoliad
	100% ar ôl derbyn cais neu pan fydd angen.				
	10	7	2	6	
Cyfarfodydd Grŵp Iechyd a Diogelwch. Cyfarfodydd Chwarterol. Rhaglen yn seiliedig ar bynciau.	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	
	Targed				
	1	1	1	1	
	Cwblhawyd				
	0	0	0	1	
Bwletinau Iechyd a Diogelwch Chwarterol ar bynciau byw. Y nod yw creu diwylliant Iechyd a Diogelwch.	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	
	1	1	1	0	
	100% ar gais				
	2	2	1	0	
Gwaith adweithiol yn unol â tharged lefel gwasanaeth o ddarparu ymateb cychwynnol o fewn un diwrnod gwaith.	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	
	Ceisiadau fesul chwarter				
	165	118	130	128	
	Cyfanswm o 541				
Cyflwyno Adroddiad Blynnyddol Iechyd a Diogelwch i gyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio.	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	
				1	
Nifer o ymyriadau Iechyd a diogelwch a gynlluniwyd ar	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Ffigurau is yn sgil swydd wag
	Targed				
	10	10	10	10	

	safleoedd y Cyngor. Targed cyffredinol yw hwn ar gyfer ystod o weithgareddau sy'n cael eu cynnal ar draws yr awdurdod lleol. Bydd hyn yn cynnwys gwaith monitro rhagweithiol, archwiliadau a gweithgareddau archwilio ymatebol megis ymchwilio i ddamweiniau.	Cwblhawyd				
		6	7	8	10	
		Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	
Ystadegau Damweiniau	Adroddiadau Chwarterol	1	1	1	1	

9. Cynllun Gweithredu Strategol

Bydd yn darparu amcanion a champau gweithredu lefel uchel i gefnogi gwelliant parhaus o ran rheoli iechyd a diogelwch, a chydymffurfio â'r ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch.

Cynllun Gweithredu Strategol	
CYNLLUNIO	Ystyried lefel cydymffurfio presennol o ran Iechyd a Diogelwch a'r safon a ddymunir. Penderfynu beth sydd angen ei gyflawni, pwy fydd yn gyfrifol am beth, sut i gyflawni'r nodau, a sut fyddant yn cael eu mesur. Adolygu'r Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol i adlewyrchu'r uchod. Penderfynu sut i fesur perfformiad. Dylai hyn gynnwys mwy nag edrych ar ffigyrau damweiniau'n unig; edrych am ddangosyddion sydd ar y blaen yn ogystal â dangosyddion sydd ar ei hôl hi. Ystyried tân ac argyfyngau eraill. Dylai hyn gynnwys cydlynu mewn gweithleoedd a rennir. Cynllunio ar gyfer newidiadau a nodi unrhyw ofynion cyfreithiol penodol sy'n berthnasol.

GWNEUD	Nodi'r proffil risg. Asesu'r risgiau, nodi beth allai achosi niwed yn y gweithle, pwy allai gael ei niweidio a sut, a beth sydd ei angen i reoli'r risg. Penderfynu beth yw'r blaenoriaethau a nodi'r risgiau mwyaf. Trefnu gweithgareddau i wireddu'r cynllun. Cynnwys gweithwyr a chyfathrebu, fel bod pawb yn eglur ynglŷn â'r hyn sydd ei angen a'u bod yn gallu trafod problemau – datblygu agweddau ac ymddygiad cadarnhaol. Darparu adnoddau digonol, gan gynnwys cyngor cymwys pan fydd angen. Rhoi eich cynllun ar waith. • Penderfynu ar fesurau ataliol ac amddiffynol sydd eu hangen a'u rhoi ar waith. • Darparu'r offer a'r cyfarpar cywir i wneud y gwaith a'u cynnal a'u cadw. • Hyfforddi a chyfarwyddo, i sicrhau fod pawb yn gymwys i wneud eu gwaith. • Goruchwyllo i sicrhau fod y trefniadau'n cael eu dilyn.
GWEITHREDU	Mesur eich perfformiad Sicrhau fod y cynllun wedi'i roi ar waith – nid yw 'gwaith papur' yn unig yn fesur da o berfformiad. Asesu pa mor dda mae'r risgiau'n cael eu rheoli ac a yw'r canlyniadau a ddymunir yn cael eu cyflawni. O dan rai amgylchiadau gallai archwiliadau ffurfiol fod yn ddefnyddiol. Ymchwilio i'r hyn sy'n achosi damweiniau, digwyddiadau neu ddamweiniau fu bron â digwydd.
GWIRIO	Adolygu Perfformiad Dysgu o ddamweiniau a digwyddiadau, data afiechyd, camgymeriadau a phrofiad perthnasol, gan gynnwys o sefydliadau eraill. Ailymweld â chynlluniau, dogfennau polisi ac asesiadau risg i weld a oes angen eu diweddarau. Gweithredu ar wersi a ddysgwyd, gan gynnwys o adroddiadau archwilio ac ymchwilio.

10. Casgliad

Mae Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol y Cyngor yn nodi'r trefniadau'n glir ar gyfer rheoli iechyd a diogelwch ar draws pob gwasanaeth, ac mae'n diffinio'r cyfrifoldebau sydd gan staff ar bob lefel. Mae pob math o fforymau mewnol – yn cynnwys cyfarfodydd y Tîm Rheoli Corfforaethol, trafodaethau lefel gwasanaeth, a'r Grŵp Cydlynwyr Iechyd a Diogelwch, yn cefnogi cyfathrebu ac yn nodi risgiau'n gynnar.

Mae'r Rheolwr Busnes a benodwyd ym mhob gwasanaeth yn ddiweddar wedi helpu i rannu gwybodaeth, ta bo'r Ymgynghorydd Iechyd a Diogelwch Cynorthwyol, o fewn tîm Iechyd a Diogelwch y Cyngor, wedi gwneud camau cadarnhaol tuag at wella'r gefnogaeth ledled y sefydliad. Mae'r bwletinau Iechyd a diogelwch rheolaidd yn hyrwyddo ymwybyddiaeth a phenderfyniadau ar sail gwybodaeth ymysg y staff.

Mae systemau monitro ac adrodd ar waith, ac mae'r data digwyddiadau dros y flwyddyn ddiwethaf yn dangos gostyngiad yn nifer y digwyddiadau, sy'n rhywbeth i'w groesawu. Fodd bynnag, mae'r cynnydd yn nifer y digwyddiadau'n gysylltiedig â gweithwyr, yn enwedig ymosodiadau corfforol mewn Ysgolion Cynradd, y peri pryder. Mae heriau tebyg mewn gwasanaethau rheng flaen eraill, ac mae digwyddiadau treisgar wedi codi o 76 i 85 yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Mae camau rhagweithiol wedi cael eu cymryd mewn ymateb i hyn, yn cynnwys cydweithio agos rhwng y tîm Addysg, Ymyrraeth Gynnar ac Iechyd a Diogelwch Corfforaethol. Gallai grŵp traws-wasanaeth tebyg fod yn fanteisiol i asesu'r mesurau ataliol ledled y Cyngor.

Mae'r strwythurau sydd ar waith ar hyn o bryd yn rhoi sylfaen gref ar gyfer rheoli iechyd a diogelwch. Er mwyn sicrhau bod dull cyson a gwydn ar waith ar draws yr holl wasanaethau, mae'n bosib y bydd yn briodol cynnal adolygiad cynhwysfawr o'r trefniadau hynny. Mae'r Cynllun Gweithredu Strategol ar gyfer Iechyd a Diogelwch sydd wedi'i amlinellu yn yr adroddiad hwn yn darparu fframwaith ar gyfer datblygu cynllun Iechyd a Diogelwch Strategol mwy manwl a ffurfiol ar gyfer y Cyngor cyfan.

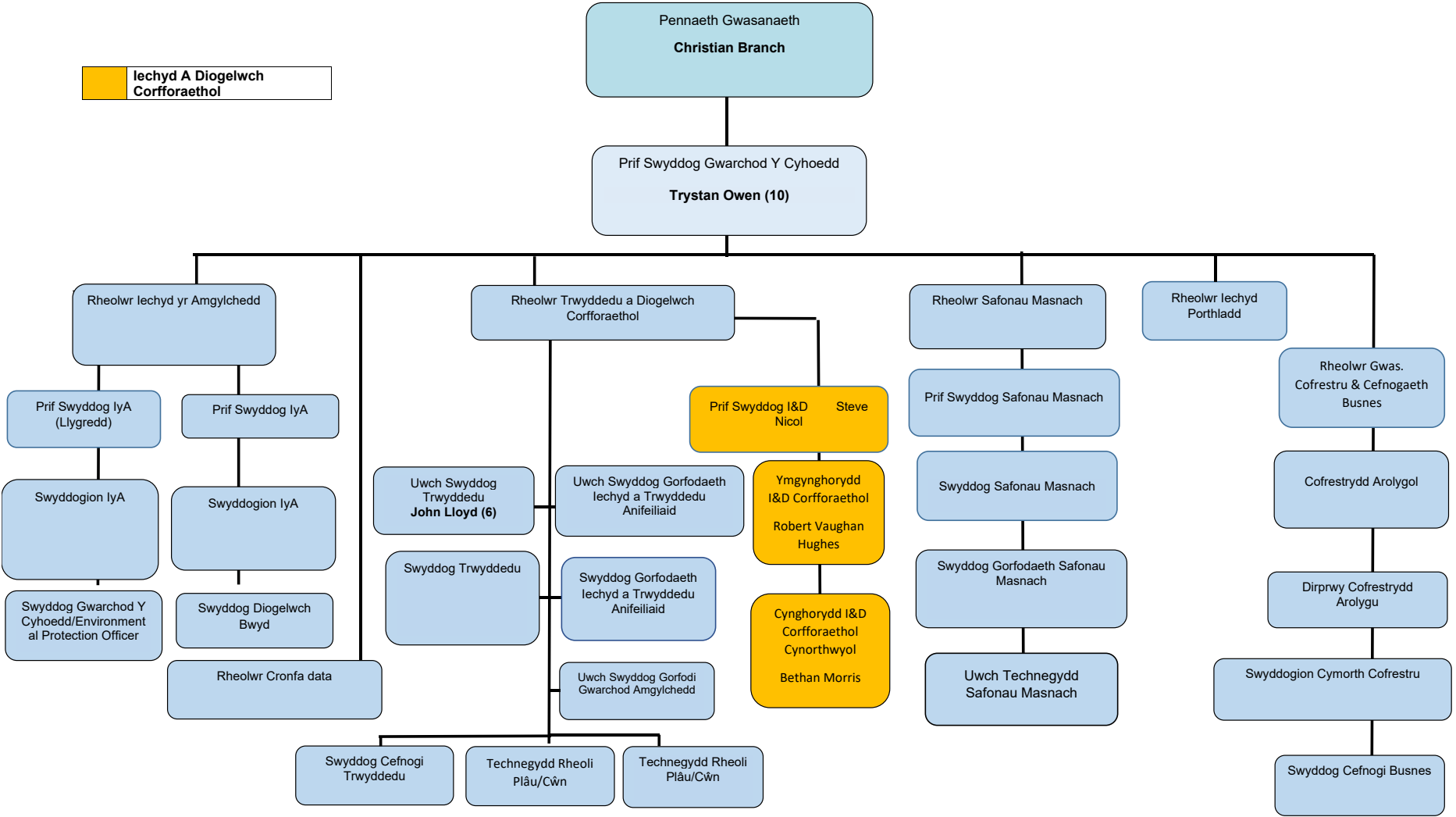
11. Argymhelliad

Er mwyn gwella'r modd y mae'r Cyngor y rheoli Iechyd a Diogelwch, argymhellir y camau gweithredu a ganlyn er mwyn sicrhau fframwaith gyson, gwydn ar gyfer diogelu staff, defnyddwyr gwasanaeth a'r cyhoedd.

Dylai'r Cyngor ddilyn y cynllun strategol ar gyfer rheoli Iechyd a Diogelwch a rhoi'r Cynllun Gweithredu Iechyd a Diogelwch Corfforaethol ar waith.

Ystyried datblygu gweithgoreu i fynd i'r afael â'r cynnydd posib mewn digwyddiadau yn ymwneud â risgiau'n gysylltiedig â rhyngweithio â'r cyhoedd.

Atodiad

Tudalen 18 o 18